خبر

وام ازدواج، جوانان را «بدهکار بانکی» کرده است

● **ایسنا:** معاون جوانان وزارت ورزش و جوانان با تأکید بر ضرورت حل مشکل بی‌کاری جوانان گفت: وقتی نتوانسته‌ایم اشتغال ایمن و پایدار برای جوانان فراهم کنیم؛ به‌گونه‌ای‌که جوان وقتی فارغ‌التحصیل شد مطمئن باشد که در آینده پیشرفت می‌کند، باید انتظار دورشدن جوانان از ازدواج را هم داشته باشیم.

محمدمهدی تندگویان افزود: بحث مسکن ارزان سال‌هاست در دولت‌ها مطرح شده است. دراین‌باره هم چیزی ندیده‌ایم و خروجی نداشته است. دوره‌ای مسکن مهر آمد که این مشکل را حل کند؛ اما فقط در حد سه تا چهار پروژه در کل کشور موفق بود و بقیه پروژه‌ها همگی دچار چالش شدند؛ چراکه یا ارزان نیستند یا جای خوبی ندارند یا امکان سکونت در آنها وجود ندارد. مسکنی که قرار بود با ۹، ۱۰ میلیون تومان زوجی را صاحب خانه کند، الان برخی تا صد میلیون تومان وام گرفته‌اند که خانه را تحویل بگیرند. وقتی این امکانات در اختیار زوج‌های جوان نباشد، طبیعی است که سن ازدواج افزایش می‌یابد و آنها دچار بی‌رغبتی می‌شوند.

او ادامه داد: به‌تازگی وزیر مسکن حرف‌های خوبی در این زمینه زده است. برای مثال به این موضوع اشاره کرده که وقتی زمین به اندازه کافی در کشور وجود دارد، دولت از جوانان پول زمین و عوارض را نگیرد و مسکنی را با کمترین قیمت در اختیار جوانان قرار دهیم؛ این حرف‌ها حرف‌های درستی است؛ اما امیدوارم در حد حرف باقی نماند.

معاون امور جوانان وزارت ورزش و جوانان افزایش مبلغ وام ازدواج را برای حل مشکل جوانان کافی ندانست و گفت: براساس آخرین گزارش‌های بانک مرکزی، بسیاری از جوانان اعلام کرده‌اند امکان پرداخت اقساط وام ۳۰ میلیون تومانی را ندارند؛ به‌همین‌دلیل فکر می‌کنم بالابردن این مبلغ دیگر کمکی به جوانان نمی‌کند؛ چراکه باید هر ماه حدود یک میلیون تومان قسط پرداخت کنند. می‌خواهم به قانون‌گذار این هشدار را بدهم که حتی اگر مجلس سال بعد هم مبلغ وام را افزایش دهد، وقتی جوان نمی‌تواند قسط وام را پرداخت کند، کمکی به ازدواج هم نخواهد کرد. معتقدم افزایش وام ازدواج، راهکار افزایش ازدواج در کشور نیست. وقتی جوان شغلی ندارد که بتواند قسط وامش را پرداخت کند، چه فایده‌ای دارد؟ در این حالت جوان فقط به یک بدهکار بانکی تبدیل می‌شود.

تندگویان افزود: دلیل این مشکلات این است که در کشور آمایش شغلی نداریم. هرکس ادعا می‌کند این داده‌ها را داریم، آن را به ما ارائه بدهد. اگر وزارت کار می‌گوید داریم، حتما آن را به ما ارائه کند تا در اختیار جوانان قرار دهیم. آمایش اشتغال یعنی کل سرزمین را بررسی و مکان‌یابی کرده باشیم و بدانیم نقطه‌به‌نقطه در هر استانی چه اشتغالی مورد نیاز است و این موضوع باید با وضعیت آموزش در کشور پیوند خورده باشد؛ بنابراین وقتی جوانی دیپلم گرفت، باید بتوانیم به او بگوییم در هر منطقه‌ای چه مشاغلی مورد نیاز است و باید چه تخصصی داشته باشد؛ حتی ممکن است لازم نباشد درس بخواند و باید مهارتی را کسب کند؛ اما چنین چیزی در کشور نداریم.

چگونه به سازمان‌های مردم‌نهاد و خیریه‌ها* اعتماد کنیم؟

تأملی در هزینه‌های ان.جی.اوها

بهاره فاطمی . کارشناس‌ارشد سازمان‌های مردم‌نهاد از دانشگاه سَن‌دیگو

عکس: حسین معمری، فارس

در طی سالیان متوالی و در بحران‌های متفاوت، ایرانیان کمک‌های بشردوستانه خود را به هم‌نوع خود دریغ نکرده‌اند. از زلزله مهیب رودبار، بم، اهر، کرمانشاه و سیل‌های اخیر که بگذریم، کمک‌های نقدی و غیرنقدی که به طور سالانه به بهانه‌های مختلف به سازمان‌های مردم‌نهاد و افراد نیازمند دور و نزدیک داده می‌شود، بخشی از فرهنگ ما ایرانیان را دربر می‌گیرد. اما سؤالی که همیشه ذهن یک انسان خیر را درگیر می‌کند این است که چگونه می‌توان به سازمان‌های مردم‌نهاد اعتماد کرد؟ یا به عبارت دیگر، چگونه مطمئن باشیم که تمامی کمک‌های نقدی و غیرنقدی ما به صورت درست مورد استفاده قرار می‌گیرند؟

باید در وهله اول این نکته را روشن کنیم که سازمان‌های مردم‌نهاد برای پاسخ‌گویی به نیاز مشخصی در جامعه تشکیل شده‌اند و برای پایدارماندن نیاز به کمک‌های نقدی و غیرنقدی مردم، دولت و بخش‌های خصوصی دارند. اینکه فکر کنیم یک سازمان مردم‌نهاد برای ارائه خدماتش هیچ خرجی ندارد خیالی باطل است. پس بخشی از کمک‌های مردم قطعا صرف هزینه‌های اداری می‌شود و اگر سازمانی غیر از این را تبلیغ می‌کند، باید در پایدارماندن و شفافیت آن شک کرد. حال با دانستن این موضوع سؤال اصلی این‌گونه باید مطرح شود: چند درصد از کمک‌های نقدی را باید صرف هزینه‌های اداری کرد؟ و آیا این تنها معیار سنجش اثربخشی سازمان‌های مردم‌نهاد است؟

در پاسخ به سؤال اول باید بگویم که پاسخ واحدی برای تمام سازمان‌های مردم‌نهاد وجود ندارد و بستگی به ماهیت سازمان، هدف و چشم‌انداز، مقدار آن هزینه متفاوت است. این تفاوت صرفا به دلیل نوع خدماتی است که یک سازمان ارائه می‌دهد و در هر کشوری هزینه و مخارج خدمات مذکور متفاوت است. قانون ۱۰-۱۰-۸۰ یعنی ۸۰ درصد صرف هزینه خدماتی، ۱۰ درصد صرف هزینه‌های جذب مالی و تبلیغات و ۱۰ درصد صرف هزینه‌های اداری یک قانون کلی است و نمی‌توان گفت که در تمام موارد جزئی اعتبار دارد، زیرا برای کشوری مانند ایران هزینه‌های درمانی بر اساس نرخ ارز و نایابی دارو می‌تواند در افزایش و کاهش هزینه‌های خدمات‌رسانی یک سازمان مردم‌نهاد درمانی مؤثر باشد. امر مشابهی در رابطه با نبود تکنولوژی کافی یا عدم بهره‌وری مناسب از تکنولوژی و تأثیر آن بر هزینه‌های اداری در سازمان‌های مردم‌نهاد صدق می‌کند (مثل جذب نیروی کار اضافه و در نتیجه افزایش هزینه‌ها).

در ایالات متحده آمریکا بر اساس تحقیقات سازمان چریتی نویگیتور (Charity Navigator)، ۷۰ درصد سازمان‌های مردم‌نهاد، ۷۵ درصد از بودجه خود را صرف خدمات سازمان می‌کنند و ۹۰ درصد از سازمان‌های مردم‌نهاد حداقل ۶۵ درصد از بودجه خود را صرف خدمات سازمان می‌کنند. چریتی نویگیتور بر اساس تحقیقات خود به این نتیجه می‌رسد که سازمان‌هایی که کمتر از یک‌سوم بودجه خود را صرف برنامه‌های خدمات‌رسانی خود می‌کنند محکوم به شکست هستند و قطعا به اهداف خود نخواهند رسید.

حال در کشوری مثل ایران و با وضعیتی که ایران کنونی دارد، چگونه متوجه هزینه‌های اداری و خدمات‌رسانی سازمان‌های مردم‌نهاد شویم؟ قاعدتا سازمان‌های مردم‌نهاد وظیفه دارند تا گزارش سالانه از فعالیت‌ها و هزینه‌های خود را ارائه دهند و این گزارش باید توسط حسابداران مستقل و مجرب و همچنین اداره مالیات کشور بررسی شود. (به دلیل نوسان هزینه‌ها در ایران این گزارش‌ها بهتر است سالانه باشد تا دوسالانه یا پنج‌ساله). گزارش سالانه در دنیای امروز نیاز به چاپ در تیراژ بالا و با مخارج هنگفت ندارد، می‌توان آن را به صورت دیجیتالی و روی سایت قرار داد. این گزارش حاوی مخارج هر برنامه، تعداد کارمندان، حقوق کارمندان و مهم‌تر از همه گزارش کیفی و کمی از نتایج کمک‌رسانی به هر فرد یا گروه موردنظر باید باشد؛ به‌عنوان‌مثال اگر سازمانی موظف به پرداخت هزینه تحصیلی یک کودک است، باید وضعیت آن کودک را پس از پرداخت هزینه‌ها و چشم‌انداز وضعیت آن کودک را در سالیان آینده گزارش دهد (impact report). نحوه تهیه گزارش برای هر سازمانی متفاوت و یک بحث کاملا تخصصی و علمی در دنیای امروزی است.

این بخش از وظایف بخش ارزیابی سازمان است که متشکل از متخصصان اقتصاد، جامعه‌شناسی و حسابداری است و بالاتر از همه مدیر سازمان مردم‌نهاد با رشته تحصیلی مدیریت سازمان‌های غیرانتفاعی یا حداقل MBA باید بر آن نظارت مستقیم داشته باشد. این گزارش به هیچ عنوان به وسیله روابط عمومی یا بخش جذب مالی تهیه نمی‌شود. برای تهیه این گزارش‌ها قطعا بودجه‌ای باید در نظر گرفت و هزینه‌های اداری را صرف این موضوع کرد. طبیعی است که تهیه چنین گزارش‌هایی هزینه‌های اداری سازمان را افزایش می‌دهد اما پرسش اینجاست که افزایش اندک هزینه‌های اداری یک سازمان مردم‌نهاد مهم‌تر است یا ازدست‌دادن اعتماد عمومی مردم؟

علاوه بر گزارش‌های سالانه که گاهی خواندن آنها زمان‌بر است، باید به نکات دیگری نیز در سال توجه کرد. به شرکت‌های خصوصی که می‌خواهند بخشی از درآمد خود را در راستای مسئولیت‌های اجتماعی شرکت به سازمان مردم‌نهادی اهدا کنند پیشنهاد می‌شود که حتما گزارش سالانه سازمان‌های مردم‌نهاد را بخوانند. در طول سال سازمان‌ها مردم‌نهاد موظف‌اند تا جامعه را با دغدغه‌ها، فعالیت‌ها و اهداف خود همراه و سهیم کنند. این کار را نیز می‌توان از راه‌های بسیار کم‌هزینه‌ای انجام داد: به عنوان مثال با استفاده از فضاهای مجازی، سایت و تیم تبلیغات درون‌سازمانی، استفاده درست و به‌موقع از داوطلب و تکنولوژی‌هایی مانند هوش مصنوعی. البته اگر مدیر در بخش مدیریت منابع انسانی، هوشمند و خلاق باشد می‌تواند با استخدام درست و استفاده از تکنولوژی دقیق هزینه‌های خود را در بلندمدت کاهش دهد و هزینه‌های اداری و تبلیغاتی خود را به حداقل برساند. فراموش نشود که هر کارمندی در سازمان مردم‌نهاد تبلیغی برای شفاف‌سازی سازمان است. می‌توان از چگونگی برخورد و نحوه حقوق‌دادن به کارمندها در درون سازمان به ماهیت درونی یک سازمان پی برد. پس نه تنها جامعه نباید از کارمندان یک سازمان غافل شود، بلکه سازمان‌های مردم‌نهاد باید از استخدام‌های بیجا، رفتار نامناسب و عدم رسیدگی به رشد و بلوغ کاری کارمندان خود بپرهیزند. به صورت یک قانون کلی با کمی استثنا باید بین ۱۲-۱۷ درصد از کل بودجه صرف هزینه‌های اداری شود که شامل حقوق کارمندان نیز می‌شود.

در آخر، مسئولیت اینکه یک سازمان مردم‌نهاد به وظیفه خود عمل کند فقط بر عهده خود سازمان نیست، بلکه جامعه و دولت نیز باید سازمان‌های مردم‌نهاد را به چالش بکشند و خواستار پاسخ‌گویی و شفاف‌سازی از سوی آنها باشند. برای پیشرفت نهادهای یک جامعه هم خود آن نهادها و هم مخاطبان آن نهادها باید تلاش کنند. مردم و جامعه منفعل به تولید نهادهایی غیرشفاف و ناکارآمد منتهی می‌شوند. دولت نیز می‌تواند با نظارت دقیق مالیاتی قوانینی را تعیین کند تا سازمان‌های مردم‌نهاد براساس قانون موظف به پاسخ‌گویی به جامعه باشند و مردم هم می‌توانند با استفاده از درایت، سواد و تکنولوژی از سازمان‌ها درخواست شفاف‌سازی داشته باشند.

***خیریه‌ها زیرمجموعه‌ای از سازمان‌های مردم‌نهاد قرار می‌گیرند تعریف بهتر از این سازمان‌های مردم‌نهاد می‌تواند سازمان غیرانتفاعی باشد. غیرانتفاعی به‌طور واضح‌تری ماهیت این مجموعه از سازمان‌ها را نشان می‌دهد. کسب‌وکارهایی با تمرکزهای اجتماعی که فقط برای پایداری کسب درآمد می‌کنند و سود آنها به مجموعه بازمی‌گردد نیز غیرانتفاعی محسوب می‌شوند. همچنین بنیادها و سازمان‌های امدادرسانی نیز غیرانتفاعی هستند و همه اینها می‌توانند سازمان‌های مردم‌نهاد باشند.**

من ایرانی هستم

هویت‌های طردشده

قمر تکاوران: دانشجوی دکترای دانشگاه تهران بود و قرار بود از نداشتن شناسنامه ایرانی و زندگی‌کردن با برچسب عراقی در جامعه ایران برایم بگوید. پای صحبت‌های فاطمه[1] که نشستم، از انسانیت برایم گفت؛ همان حلقه گمشده‌ای که همگی در پی‌اش هستیم. از آشتی ملت‌ها و از اینکه مرز برایش معنی نداشت. پدر فاطمه اوایل انقلاب به ایران آمده بود، مدرس شیمی بود اما اینجا به کار تجارت مشغول شده بود و همین‌جا ازدواج کرده بود.

فاطمه که فرزند بزرگ خانواده بود، در ایران به دنیا آمده و بزرگ شده بود اما هیچ وقت ایرانی نبود، با وجود داشتن مادر ایرانی و بزرگ‌شدن در ایران با فرهنگ ایرانی. او همواره در جامعه ایران به خاطر ایرانی نبودنش، تحقیر و طرد شده بود اما این تنها وجه بد ماجرا نبود؛ عراق هم که می‌رفت عجم خطاب می‌شد. در ایران عراقی، در عراق عجم. انگار باید برای اینکه هویت داشته باشد، جایی میان مرزها، جایی ورای مرزها را جست‌وجو می‌کرد. جایی که هیچ کجا نباشد، نه این باشد و نه آن. سخت بود پیداکردنش.

فاطمه برای درس‌خواندن سختی‌های بسیاری کشیده بود. می‌گفت ما مادرایرانی‌ها چون در اینجا مانند یک مهاجر زندگی می‌کنیم، رتبه برتر کنکور هم که بشویم باید به دانشگاه شهریه پرداخت کنیم. لیسانسش که تمام شده بود، در یک شرکت خصوصی مشغول به کار شده بود اما چهارسالی که در آن شرکت کار می‌کرد، بیمه نداشت و می‌گفتند نمی‌توانیم اتباع خارجی را بیمه کنیم. بعد که بیشتر پیگیر بیمه شده بود، گفته بودند نمی‌توانی کار کنی و کارکردن اتباع خارجی فقط در صورتی امکان‌پذیر است که تخصص خیلی خاصی داشته باشند که در کشور وجود نداشته باشد. می‌گفت حالا دکترا را هم تمام کنم، فایده‌ای ندارد. باز هم نمی‌توانم کار کنم. اگر هم موفق بشوم کاری پیدا کنم، همه با این دید به من نگاه می‌کنند که جایگاه شغلی جوانان ایرانی را اشغال کرده‌ام چون من را که ایرانی نمی‌دانند. از تحقیرشدن‌هایش در محیط‌های دانشگاه و کاری و حتی جمع‌های دوستانه برایم گفت. از اینکه هیچ وقت پذیرفته نشده است. آنان فاطمه را عرب می‌دانستند و همیشه از ملیتش برای تحقیرش استفاده می‌کردند. همین رانده‌شدن‌ها دلیل این بود که نخواهد در ایران کار کند و از الان در تلاش بود که شرایطی فراهم کند و بعد از فارغ‌التحصیلی برای کار به عراق مهاجرت کند. هرچند بر این باور بود که جامعه عراق را نمی‌شناسد و جز چند مسافرت کوتاه آنجا را ندیده است اما می‌گفت: حداقل آنجا اگر تحقیر شوم، پاسپورت عراقی دارم که نشان دهد من از این سرزمین هستم و با آن بتوانم جواب بدهم اما در ایران من هیچ مدرکی برای اثبات هویت ایرانی‌ام ندارم.

۱. اسامی واقعی نیستند و برای فاش‌نشدن نام افراد از اسامی مستعار استفاده شده است.

دریچه

وجود ۱۷ متقاضی فرزندخواندگی به ازای یک کودک

● **ایسنا:** مدیرکل امور کودکان و نوجوانان سازمان بهزیستی کشور با بیان اینکه در استان تهران ۱۷ متقاضی فرزندخواندگی برای یک کودک وجود دارد، ادامه داد: این در حالی است که میانگین کشوری ۱۰ متقاضی برای یک کودک است. سیدمنتظر شبر، با بیان اینکه سامانه فرزندخواندگی به شکل پایلوت در تهران اجرا شده است، افزود: این طرح موفقیت‌آمیز بود؛ اما برخی نواقص نیز وجود داشت. درحال‌حاضر نیز بنا داریم تا این طرح را با دستور رئیس سازمان بهزیستی کشور به شکل کشوری اجرا کنیم. او افزود: کارهای اولیه مربوط به جزئیات این سامانه و محتوای آن انجام شده است و تلاش می‌کنیم تا پایان مرداد آن را رونمایی کنیم. مدیرکل امور کودکان و نوجوانان سازمان بهزیستی کشور با اشاره به اینکه سال گذشته هزارو ۴۰۰ کودک به فرزندخواندگی پذیرفته شدند، اظهار کرد: این کودکان نیمی دختر و نیمی پسر بودند؛ اما تمایل برای سرپرستی فرزندان دختر بیشتر است. به دلیل افزایش مدت‌زمان انتظار نیز خانواده‌ها سرپرستی فرزند پسر را می‌گیرند. شبر در ادامه با بیان اینکه طولانی‌شدن مدت‌زمان فرایند فرزندخواندگی به هر استان بستگی دارد، تصریح کرد: استان تهران بیشترین مدت‌زمان انتظار را به خود اختصاص داده است. این مدت‌زمان در استان تهران به حدود چهار تا پنج سال نیز می‌رسد. او با بیان اینکه در این استان ۱۷ متقاضی برای یک کودک به‌عنوان فرزندخوانده وجود دارد، ادامه داد: میانگین کشوری ۱۰ متقاضی برای یک کودک است. شبر افزود: این مدت‌زمان برای خانواده‌ای است که اصرار دارند حتما فرزندشان شرایط خاصی داشته باشد. برای مثال فرزندشان دختر، شیرخوار و... باشد؛ اما اگر متقاضیان شروط‌شان را تعدیل کنند، این مدت‌زمان کمتر می‌شود.

تعیین‌تکلیف ایمنی گود مجاور برج میلاد تا پایان هفته

● **مهر:** عضو شورای اسلامی شهر تهران گفت: پس از سه بازدیدی که از گود میلاد انجام شد و ارائه سه برداشت فنی، تصمیم گرفته شد تا روز چهارشنبه تصمیم مشترکی توسط نماینده شهرداری و نماینده بنیاد تعاون گرفته شود. زهرا نژادبهرام با اشاره به آخرین وضعیت ایمنی برج میلاد و جلسه‌ای که در این رابطه در ابتدای هفته برگزار شد، گفت: پس از سه بازدیدی که از گود میلاد انجام شد و ارائه سه برداشت فنی توسط شرکت قدر، نماینده بنیاد تعاون، معاونت عمرانی و سازمان مشاور تصمیم گرفته شد تا روز چهارشنبه تصمیم مشترکی توسط نماینده شهرداری و نماینده بنیاد تعاون گرفته شود. وی ادامه داد: در این سه روز جلسه‌ای مشترک بین نمایندگان شرکت مشاور و شرکت قدر به‌عنوان نماینده بنیاد تعاون برگزار و راهکارهای مناسب ارائه می‌شود. به گفته نژادبهرام، در روز چهارشنبه باید مشخص شود آیا این گود تا سال ۹۸ ایمن است یا خیر، نیاز به چه اقداماتی دارد و برنامه کوتاه‌مدت و بلندمدت و برنامه‌های فنی خود را درخصوص این گود ارائه کند. این هفته گزارشی درخصوص ایمنی این گود ارائه شد و شرکت ناظر اعلام کرد گود مجاور برج میلاد تا سال ۹۸ ایمنی‌های لازم را دارد. شورا در این رابطه پیگیری‌های لازم را انجام داده و مردم نگرانی‌ای در این رابطه نداشته باشند. او درباره ادامه همکاری بنیاد تعاون برای ساخت فاز دوم برج میلاد گفت: قرار بر این شد تا هفته آینده شرکت تعاون ناجا تمایل خود را درباره ادامه همکاری با شهرداری درخصوص احداث فاز دوم اعلام کند.

جدول ۳۴۵۴ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- ریشه- نخستین ماهواره‌ای که از سوی شوروی به فضا رفت- مغز سر ۲- نسبت دو زن با یک شوهر- کوشا- ظرفیت ۳- وضع حمل‌کردن- سازمان ، نهاد ۴- سزاوار- در بیان علت به کار می‌رود- دانه نهان‌زا ۵- سخنان بیمار تب‌دار- آماده‌کردن غذا برای خوردن- سرقت ۶- امتلای‌معده- آشفته و پریشان- به راست متمایل‌شدن ۷- مقام و منزلت- زنگ اعلام خطر- راهزن ۸- جز به ره عشق نپوید هرگز- نوعی بیماری ویروسی که سیستم دفاعی بدن را مختل می‌کند- شجاع- شکل ظاهری ۹- پیداشده- مرگ- واحد شمارش اسب ۱۰- پافشاری‌کردن- گشت و گذار- آشکار ۱۱- قد و بالا- اندرون- اجاره‌بها ۱۲- شیمی کربن- قلمرو- مخترع ماشین حساب ۱۳- پایتخت سنگال- از آثار معروف شکسپیر ۱۴- سوار بی‌همتا- قلعه- چهره ۱۵- دندانه سوهان- پشت خطزن تیم ملی والیبال کشورمان- خاطر.

عمودی:

۱- بهتر- نوعی سنگ قیمتی- درختی با گل‌های خوشه‌ای خوشبو ۲- نوعی مسلسل دستی سبک- ورزش توپ و تور- ناراست ۳- خفته- بدون اضطراب و دغدغه ۴- نایب‌السلطنه- آفت‌ها- پدر آذری ۵- فروبردن سوزن در چیزی- هر بخش یک مجموعه- فرمانروایان ۶- سهل- خبر خوش- طول ۷- عریض- پول بسیار ناچیز- لاستیک رویی چرخ خودرو ۸- بتی در عصر جاهلی- برای بازشدن مجاری تنفسی استنشاق می‌کنند- بزرگوار- اخم و تخم ۹- قوای نظامی یک کشور- پهلوان افسانه‌ای آذری- ادعا ۱۰- دلواپس- پنبه‌زن- تابع ۱۱- تازه و جدید- نان خردشده در آبگوشت- اپراتور ۱۲- کلمه پرسش- هر موجود زنده- سؤال ۱۳- شکست‌خوردن لشکر- نفاق ۱۴- پیشوند فعل مضارع- بشر- خواهش‌های نفسانی ۱۵- عصبانی- مأمور تشریفات صفوی- کمبود آن موجب بیماری گوآتر می‌شود.

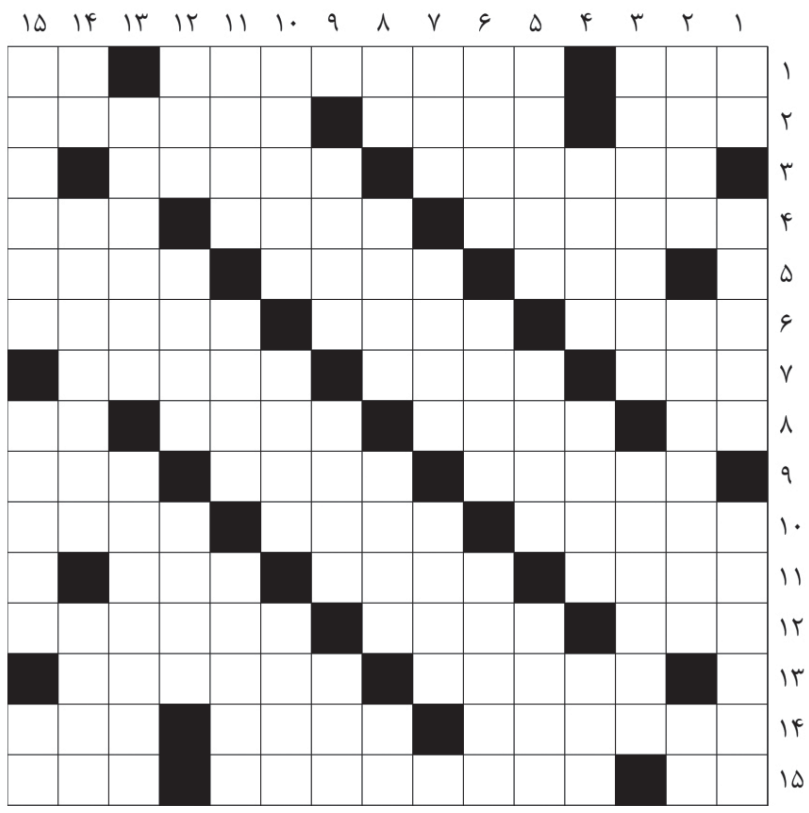

سودوکو سخت ۲۴۵۰

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

۳		۶				۷		
		۹	۵				۳	۱
۱	۲					۴		۸
				۸	۶			۷
			۲		۳			
۶			۷	۵				
۹		۳					۱	۲
۷	۶				۱	۹		
		۴				۶		۳

سودوکو ساده ۲۴۵۰

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

۴					۳			
۵		۳	۶	۷	۴		۸	
	۶				۲		۳	
۲					۸	۷	۹	۱
۷	۱	۸	۲					۳
	۵		۴				۱	
	۷		۹	۵	۱	۶		۸
			۸					۵

حل سودوکو سخت

۳	۹	۷	۴	۱	۶	۵	۸	۲
۲	۸	۱	۳	۵	۷	۴	۹	۶
۶	۵	۴	۸	۹	۲	۷	۳	۱
۴	۳	۸	۱	۶	۹	۲	۷	۵
۷	۶	۹	۲	۴	۵	۳	۱	۸
۵	۱	۲	۷	۳	۸	۶	۴	۹
۹	۴	۳	۶	۲	۱	۸	۵	۷
۱	۷	۶	۵	۸	۳	۹	۲	۴
۸	۲	۵	۹	۷	۴	۱	۶	۳

حل سودوکو ۲۴۴۹

۸	۶	۴	۱	۳	۷	۲	۹	۵
۷	۹	۱	۵	۶	۲	۴	۳	۸
۲	۵	۳	۴	۹	۸	۶	۷	۱
۱	۷	۵	۹	۲	۳	۸	۴	۶
۶	۳	۲	۸	۴	۱	۷	۵	۹
۴	۸	۹	۶	۷	۵	۱	۲	۳
۹	۲	۷	۳	۸	۶	۵	۱	۴
۳	۱	۶	۲	۵	۴	۹	۸	۷
۵	۴	۸	۷	۱	۹	۳	۶	۲
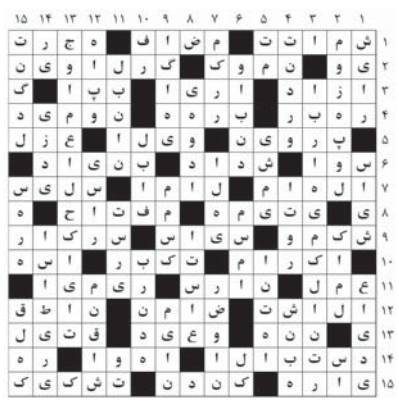
جدول ۳۴۵۳